

Överenskommelse
mellan
Försäkringskassan och
Folkpensionsanstalten/Pensionsskyddscentralen
om administrativa rutiner för arbetslivsinriktad
rehabilitering i gränsöverskridande
situationer

Inledning

Denna överenskommelse omfattar personer som har använt sig av rätten till fri rörlighet och är försäkrade genom arbete i ett nordiskt land och som är stadigvarande bosatt i ett annat nordiskt land. Vilket land som är arbetsland respektive bosättningsland ska vara utrett innan detta avtal börjar användas.

En person, som använt sig av rätten till fri rörlighet kan ha svårt att uppfylla kraven för att få både rehabilitering (vårdförmån) och kontantförmån om de nationella reglerna i såväl bosättnings- som arbetslandet tillämpas fullt ut. Det finns därmed en risk för att en sådan person kan mista rätten till någon av förmånerna. Därför behövs bilaterala överenskommelser om hur man i praktiken ska tillämpa bestämmelserna för att förverkliga personens rätt till både rehabilitering och kontantförmåner.

Tolkning och tillämpning av bestämmelserna i denna överenskommelse ska ske enligt den allmänna EU-rättsliga principen om likabehandling. Beaktandeskäl 8 i förordning 883/2004 anger att den allmänna principen om likabehandling är av särskild betydelse för arbetstagare som inte är bosatta i den medlemsstat där de är anställda, bland annat gränsarbetare.

1. Stöd för överenskommelsen

Denna överenskommelse bygger på EU-förordningarna 883/2004 och 987/2009 samt bestämmelserna i den Nordiska konventionen om social trygghet när det gäller gränsöverskridande rehabiliteringssituationer.

I synnerhet bör tillämpningen av överenskommelsen styras av förbudet mot direkt och indirekt diskriminering i artikel 4 i förordning 883/2004 tillsammans med bestämmelsen om beaktande av likvärdiga förmåner, inkomster, omständigheter och händelser i artikel 5 i förordning 883/2004.

1.1 EU:s förordningar 883/2004 och 987/2009

Enligt Administrativa kommissionens beslut nr 115 den 15 december 1982 ingår arbetslivsinriktad rehabilitering i begreppet vårdförmåner i EU-förordningarna. Huvudregeln är att vårdförmåner ska tillhandahållas i bosättningslandet på arbetslandets bekostnad. Detta betyder att den försäkrade har rätt att få sin rehabilitering i bosättnings- eller arbetslandet enligt artikel 17 och 18.1 i förordningen 883/2004.

Artikel 17 har följande lydelse: ”En försäkrad person eller dennes familjemedlemmar, som är bosatta i en annan medlemsstat än den behöriga medlemsstaten, skall i bosättningsmedlemsstaten få de vårdförmåner som för den behöriga institutionens räkning utges av institutionen på bosättningsorten i enlighet med den lagstiftning som institutionen tillämpar, som om de vore försäkrade enligt denna lagstiftning.”

Enligt artikel 18.1 ”skall den försäkrade personen och dennes familjemedlemmar som avses i artikel 17 även ha rätt till vårdförmåner under vistelse i den behöriga medlemsstaten. Vårdförmånerna skall utges av den behöriga institutionen och på denna institutions bekostnad, i enlighet med bestämmelserna i den lagstiftning som den tillämpar, som om de berörda personerna vore bosatta i den medlemsstaten”.

Artikel 8.2 i förordning 883/2004 ger stöd för att två eller flera medlemsstater vid behov får ingå konventioner, som bygger på förordningens principer och anda.

Artikel 8.2 i förordning 987/2009 ger ytterligare stöd genom att stadga att ”Medlemsstater får vid behov ingå överenskommelser med varandra om tillämpningen av de konventioner som avses i artikel 8.2 i grundförordningen, förutsatt att dessa överenskommelser inte negativt påverkar de berörda personernas rättigheter och skyldigheter”.

1.2 Nordisk konventionen om social trygghet

Artikel 12 i Nordisk konvention om social trygghet, som trädde ikraft den 1 maj 2014, handlar om samarbete mellan de nordiska länderna när det gäller rehabilitering. Denna artikel lyder:

”1. I gränsöverskridande situationer ska berörda institutioner i den behöriga staten och i bosättningsstaten samarbeta för att ge stöd och aktiva åtgärder till personer i syfte att påverka möjligheterna till inträde och återgång i arbete. Institutionen i bosättningsstaten ska, efter samråd med institutionen i den behöriga staten, tillhandahålla sådana insatser som inom ramen för landets lagstiftning är möjliga.

2. Om en insats skulle kunna innebära ändring av försäkringstillhörighet ska institutionerna så långt som möjligt lösa situationen till fördel för den enskilde.”

Artikel 15 i konventionen har rubriken ”Avstående från återbetalning” och artikelns punkt 2 säger att ”avståendet från återbetalning ska också avse utgifter för åtgärder som nämnts i artikel 12 om rehabilitering”.

I det administrativa avtalet till den nordiska konventionen anger artikel 9 hur konventionens artikel 12 ska tillämpas. Artikel 9 lyder:

”1. De berörda institutionerna ska bilateralt komma överens om administrativa rutiner för rehabilitering inom 2 år från det att avtalet och konventionen trätt ikraft för respektive land.

2. I situationer där man tar ställning till pension eller motsvarande förmån ska de berörda institutionerna meddela uppgifter om rehabiliteringsåtgärder som påbörjats, har genomgått eller skulle vara möjliga i ett enskilt fall.”

Artikel 10.2 i det administrativa avtalet betonar särskilt att:

”I konkreta fall har de berörda institutionerna att samarbeta i syfte att så långt som möjligt lösa situationen till fördel för den enskilde. Om resultatet för den enskilde kan, vid en objektiv bedömning, uppfattas som uppenbart orimligt kan de dispensmöjligheter som följer av förordningen utnyttjas. Detta gäller särskilt vid arbetslivsinriktad rehabilitering enligt artikel 9.”

1.3 Berörda institutioner

Denna överenskommelse gäller bilateralt mellan de berörda institutionerna i Finland och Sverige. Dessa institutioner är:

Finland – Folkpensionsanstalten (FPA) och Pensionsskyddscentralen (PSC)
Sverige – Försäkringskassan

FPA är förbindelseorgan och kontaktpunkt i Finland och samarbetar med den behöriga arbetspensionsanstalten.

Arbetspensionerna sköts av försäkringsbolag, pensionsstiftelser, pensionskassor och pensionsanstalter med särskilt uppdrag. Pensionsskyddscentralen (PSC) är ett samorgan för arbetspensionssystemet och producerar gemensamma tjänster för detta.

PSC är också förbindelseorgan i ärenden som gäller arbetspensionssystemet och enligt bestämmelserna i grundförordningen och tillämpningsförordningen om tillämplig lagstiftning (utsända arbetstagare etc.)

1.4 Definitioner

I denna överenskommelse används följande begrepp med den betydelse som här anges.

Definitioner från artikel 1 i EU:s förordning 883/2004

Arbete som anställd: en verksamhet eller en likvärdig situation som betraktas som sådan vid tillämpningen av lagstiftningen om social trygghet i den medlemsstat där denna verksamhet utövas eller denna situation råder

Behörig institution: den institution hos vilken den berörda personen är försäkrad vid den tidpunkt då en ansökan om förmåner görs

Försäkrad person: i fråga om de grenar av trygghetssystemen som omfattas av bestämmelserna i avdelning III, kapitlen 1 och 3, varje person som uppfyller villkoren i lagstiftningen i den medlemsstat som är behörig enligt bestämmelserna i avdelning II för rätt till en förmån, med beaktande av bestämmelserna i denna förordning

Lagstiftning: i förhållande till varje medlemsstat, de lagar, författningar och övriga tillämpningsbestämmelser som rör de grenar av social trygghet som avses i artikel 3.1.

Verksamhet som egenföretagare: en verksamhet eller en likvärdig situation som betraktas som sådan vid tillämpningen av lagstiftningen om social trygghet i den medlemsstat där denna verksamhet utövas eller denna situation råder.

Vårdförmån: vårdförmåner som tillhandahålls enligt en medlemsstats lagstiftning vilka är avsedda att tillhandahålla, tillgängliggöra, direkt betala eller ersätta kostnaden för sjukvård och sjukvårdsprodukter samt sidotjänster till denna vård.

Andra definitioner av begrepp som förekommer i överenskommelsen

En person som arbetar: en anställd, egen företagare eller arbetslös person.

Arbetslivsinriktad rehabilitering: insats eller åtgärd enligt nationell lagstiftning för att hjälpa personer att inträda eller återgå i arbetet.

Gränsöverskridande situation: när en person är bosatt i ett land och samtidigt försäkrad i ett annat land.

Invalidpensionsförmån: ekonomisk ersättning i form av pension vid inkomstbortfall på grund av sjukdom eller skada

Kontantförmån: ekonomisk ersättning vid inkomstbortfall på grund av sjukdom eller skada

1.5 Utvärdering av överenskommelsen och uppdatering av bilagor

Denna överenskommelse ska följas upp i samband med de årliga mötena i nordiska rehabiliteringsgruppen med början ett år efter det att den börjar tillämpas. Varje institutions uppföljning och erfarenheter bör skickas som underlag till rehabiliteringsgruppens årliga möte.

Nordiska rehabiliteringsgruppen gör de ändringar i överenskommelsen som följer av uppföljningarna och de eventuella ändringar i lagstiftningen som kan påverka överenskommelsen.

Nordiska rehabiliteringsgruppen rapporterar erfarenheter av överenskommelsen till det nordiska förbindelseorgansmötet.

2. Administrativa rutiner

2.1. Arbetar i Finland och bosatt i Sverige

Finland är behörig stat med ansvar för utbetalning av kontantförmåner.

Finland bedömer om en rehabiliteringsåtgärd, som genomförs i Sverige enligt svensk lagstiftning, uppfyller villkoren för utbetalning av ersättning från Finland.

Försäkringskassan har ansvar för att samordna de åtgärder som planeras och som olika aktörer ansvarar för.

Finland och Försäkringskassan ska tillsammans med den försäkrade arbeta för att rehabiliteringen ska kunna genomföras på överenskommet sätt och för att planerat resultat ska uppnås.

En dialog ska föras mellan Finland och Försäkringskassan innan ett besked lämnas om att en rehabiliteringsåtgärd inte kan genomföras eller godkännas.

Om en person kontaktar Försäkringskassan i stället för FPA/arbetspensionsanstalten i anslutning till sitt rehabiliteringsärende uppmanar Försäkringskassan kunden att vända sig till FPA för råd och vägledning i att söka rehabilitering.

Rehabilitering av personer utan arbetsgivare genomförs som för arbetstagare. Detta gäller arbetslösa som blir sjukskrivna, sjukskrivna som mister sin anställning under sjukperioden, egenföretagare, uppdragstagare med flera.

2.1.1 *Begäran från Finland om behov av rehabilitering i Sverige*

När en person som bor i Sverige och är försäkrad på grund av arbete i Finland bedöms vara i behov av rehabiliteringsinsatser för att kunna inträda eller återgå i arbete, skickar FPA/arbetspensionsanstalten ”Begäran om samarbete för arbetslivsinriktad rehabilitering” till Försäkringskassan.

Den information och de underlag som, om de finns, ska skickas till Försäkringskassan är:

- Intyg som visar att personen är försäkrad i och får eller har sökt kontantförmåner från Finland. Kopia av beslut om kontantförmån, varaktigheten och information om villkoren för rätten till fortsatt förmån bifogas. Information om de aktuella förmånerna finns i bilagorna eller på www.fpa.fi / www.arbetspension.fi
- FPA:s/arbetspensionsanstaltens bedömning, av att det finns behov av arbetslivsinriktad rehabilitering och vilka konsekvenser detta har för rätten till kontantförmåner. FPA:s / arbetspensionsanstaltens egen bedömning/utredning att möjligheterna till rehabilitering hos den egna arbetsgivaren för tillfället är uttömda ska bifogas.

- Aktuellt läkarintyg, medicinskt utlåtande och andra relevanta underlag, till exempel dokumentation av intervju och uppföljningsplaner från arbetsgivaren/företagshälsovården, relevant rehabiliteringshistorik – vad som genomförts tidigare, uppdaterad information om den medicinska situationen, eventuella rapporter från specialister, tidigare planer.
- Kopia av FPA:s/arbetspensionsanstaltens information till personen om att Försäkringskassan fått ovanstående information för att kunna ta ställning till om Försäkringskassan kan erbjuda lämpliga rehabiliteringsåtgärder, avsikten med detta samt information om vilka krav som ställs på den försäkrade för att han eller hon ska ha fortsatt rätt till förmånen.
- Kontaktinformation med telefonnummer till aktuell handläggare på FPA/arbetspensionsanstalten.

2.1.2 Handläggningen i Sverige

Försäkringskassan meddelar aktuell handläggare på FPA/arbetspensionsanstalten att förfrågan är mottagen.

Vid behov hämtar Sverige in kompletterande information som behövs för att kunna handlägga ärendet i enlighet med svenska nationella lagstiftningen.

Vid oenighet mellan Försäkringskassa och den försäkrade eller osäkerhet om vad som är nödvändig åtgärd inom ramen för förfrågan/beställningen ska frågan avgöras av FPA/arbetspensionsanstalten.

Rehabiliteringen kan genomföras och åtgärderna godkänns av Finland

När Sverige kommit fram till vilka rehabiliteringsåtgärder som kan erbjudas meddelar man Finland att behovet av rehabilitering kan tillmötesgå. En plan för insatsen bifogas. Planen - ”Plan for återgång i arbete” med mål, delmål och uppföljningstidpunkter ska godkännas av FPA/arbetspensionsanstalten och fungerar som en godkänd aktivitetsplan. Rehabiliteringen genomförs inom ramen för svensk lagstiftning.

FPA/arbetspensionsanstalten informeras löpande vid de överenskomna tidpunkterna om hur rehabiliteringsinsatsen fortskrider samt vid särskilt behov eller avbrott i den pågående åtgärden. Alla kontakter med FPA/arbetspensionsanstalten dokumenteras i journal.

Vid avbrott i en pågående åtgärd kontrollerar Försäkringskassan orsaken till avbrottet. FPA/arbetspensionsanstalten utvärderar informationen från Försäkringskassan och meddelar den försäkrade konsekvensen för rätten till ersättning.

Risk för ändrad försäkringstillhörighet

I det fall en rehabiliteringsåtgärd kan leda till att försäkringstillhörigheten övergår från Finland till Sverige på grund av arbete i Sverige och personen därför riskerar att

förlora sin kontantförmån ska en överenskommelse enligt artikel 16 i EU-förordning 883/2004 träffas mellan Försäkringskassan och Pensionsskyddscentralen som innebär att personen även fortsättningsvis är försäkrad i Finland.

Ändringar av rehabiliteringsplanen

Sverige kan föreslå ändringar av planen och förändringar av målet för planen på grund av exempelvis ändringar av den försäkrades hälsotillstånd eller behov av rehabilitering. FPA/arbetspensionsanstalten ska godkänna dessa förändringar.

Rehabiliteringen kan genomföras men åtgärderna godkänns inte av Finland

Om Finland inte kan godkänna de åtgärder som Sverige föreslår, på grund av att de inte uppfyller villkoren för rätten till ersättning, ska Finland föra en dialog med Sverige om alternativa åtgärder. Om dialogen inte leder till en åtgärd som FPA/arbetspensionsanstalten kan godkänna, ska FPA/arbetspensionsanstalten själv erbjuda den försäkrade rehabilitering med hänsyn till målet för rehabiliteringen. När man bedömer om åtgärderna uppfyller villkoren för rätten till ersättning ska hänsyn tas till den enskildes bästa.

Rehabiliteringen kan inte genomföras

Försäkringskassan meddelar FPA/arbetspensionsanstalten att rehabiliteringsbehovet inte kan tillgodoses inom ramen för Sveriges lagstiftning. Ställningstagandet motiveras till exempel med hänvisning till den försäkrades tillstånd, att han eller hon inte vill delat i den åtgärd som föreslagits eller att Finland inte har en passande åtgärd.

Innan beslutet fattas, om att rehabiliteringsbehovet inte kan tillgodoses inom ramen för svensk lagstiftning, ska Försäkringskassan kontakta FPA/arbetspensionsanstalten om detta. Därefter utreder FPA/arbetspensionsanstalten möjligheterna till rehabilitering och rätten till förmån i Finland.

2.1.3 Ändrat bosättningsland

Om den försäkrade flyttar från Sverige kontrollerar Försäkringskassan orsaken till detta. Försäkringskassan informerar FPA/arbetspensionsanstalten om ändrat bosättningsland och att rehabiliteringsåtgärden därför har avslutats.

2.1.4 Avslutad rehabilitering

När Försäkringskassan har bedömt att personen har fått tillbaka arbetsförmågan i enlighet med planen, meddelar Försäkringskassan detta till den behöriga institutionen i Finland.

Om Försäkringskassan bedömer att alla rehabiliteringsmöjligheter är uttömda eller att fortsatt rehabilitering inte bedöms vara meningsfull avslutas ärendet. Försäkringskassan meddelar detta till den behöriga institutionen i Finland.

Handläggningen avslutas även i de fall personen inte medverkar i rehabiliteringsåtgärderna. Försäkringskassan meddelar då detta till FPA/arbetspensionsanstalten med information om vad Försäkringskassan vidtagit för åtgärder innan handläggningen avslutades. Beslut om rätten till förmånen fattas av FPA/arbetspensionsanstalten.

Oavsett anledningen till att rehabiliteringen avslutas ska en slutrapport skickas till arbetslandet om vad som gjorts i ärendet.

2.2. Arbetar i Sverige och bosatt i Finland

Sverige är behörig stat med ansvar för utbetalning av förmåner.

Sverige bedömer om en rehabiliteringsåtgärd, som genomförs i Finland enligt finsk lagstiftning, uppfyller villkoren för utbetalning av ersättning från Sverige.

Sverige har ansvar för att samordna de åtgärder som planeras och som andra aktörer ansvarar för.

Sverige och Finland ska i samarbete med varandra och tillsammans med den försäkrade arbeta för att rehabiliteringen ska kunna genomföras på överenskommet sätt och för att planerat resultat ska uppnås.

En dialog ska föras mellan de två myndigheterna innan ett besked lämnas om att en rehabiliteringsåtgärd inte kan genomföras eller godkännas.

Om en person kontaktar FPA/arbetspensionsanstalten i stället för Försäkringskassan i anslutning till sitt rehabiliteringsärende ska den finska myndigheten uppmana personen att vända sig till Försäkringskassan för råd och vägledning i att söka rehabilitering.

Rehabilitering av personer utan arbetsgivare genomförs som för arbetstagare. Detta gäller arbetslösa som blir sjukskrivna, sjukskrivna som mister sin anställning under sjukperioden, egenföretagare, uppdragstagare med flera.

2.2.1 Begäran från Försäkringskassan om behov av rehabilitering i Finland

När en person som bor i Finland och är försäkrad på grund av arbete i Sverige bedöms behöva rehabiliteringsinsatser för att kunna inträda eller återgå i arbete skickar Försäkringskassan ” Begäran om samarbete för arbetslivsinriktad rehabilitering” till FPA.

Den information och de underlag som ska skickas till FPA är:

- Intyg som visar att personen är försäkrad i Sverige och får eller har sökt kontantförmåner från Sverige. Till intyget bifogas SASSAM-utredningen, aktuell dokumentation från kartläggning och en bedömning om att möjligheterna till rehabilitering hos den egna arbetsgivaren för tillfället är uttömda. Även beslut om rätten till kontantförmån med villkor och information om de aktuella förmånerna ska bifogas. Information om de aktuella förmånerna finns i bilagorna eller på www.forsakringskassan.se
- Försäkringskassans bedömning av att det finns behov av arbetslivsinriktad rehabilitering och vilka konsekvenser detta har för rätten till kontantförmåner.
- Aktuellt läkarintyg, medicinskt utlåtande och andra relevanta underlag, till exempel dokumentation av dialogmöten och uppföljningsplaner från

arbetsgivaren, relevant rehabiliteringshistorik – vad som genomförts tidigare, uppdaterad information om den medicinska situationen, eventuella rapporter från specialister, tidigare aktivitetsplaner, handlingsplaner etc.

- Kopia av Försäkringskassans skriftliga information till personen om att Finland har fått ovanstående information för att kunna ta ställning till om de kan erbjuda lämpliga rehabiliteringsåtgärder, avsikten med detta samt information om vilka krav som ställs på den försäkrade för att han eller hon ska ha fortsatt rätt till förmånen.
- Kontaktinformation med telefonnummer till aktuell handläggare på Försäkringskassan.

2.2.2 Handläggningen i Finland

Vid behov hämtar Finland in kompletterande information som behövs för att kunna handlägga ärendet i enlighet med sin nationella lagstiftning. FPA informerar Försäkringskassan om den finska kontaktpunkten inte är FPA.

Vid oenighet mellan FPA/arbetspensionsanstalten och den försäkrade eller osäkerhet om vad som är en nödvändig åtgärd inom ramen för förfrågan/beställningen ska frågan avgöras av Försäkringskassan.

Rehabiliteringen kan genomföras och åtgärderna godkänns av Försäkringskassan

När FPA/arbetspensionsanstalten kommit fram till vilka rehabiliteringsåtgärder som kan erbjudas meddelar man detta till Försäkringskassan och skickar förslag på hur behovet av rehabilitering kan tillmötesgå. Förslag till rehabiliteringsplan med tidpunkter för uppföljning/avstämning bifogas. Försäkringskassan ska godkänna planen och meddela detta till FPA/arbetspensionsanstalten. Rehabiliteringen genomförs inom ramen för finsk lagstiftning.

Försäkringskassan informeras löpande vid överenskomna tidpunkter om hur rehabiliteringsinsatsen fortskrider samt vid särskilt behov eller avbrott i den pågående åtgärden. Alla kontakter med Försäkringskassan dokumenteras i journal.

Vid avbrott i den pågående åtgärden kontrollerar FPA/arbetspensionsanstalten orsaken till avbrottet, Försäkringskassan utvärderar informationen från FPA/arbetspensionsanstalten och meddelar den försäkrade konsekvensen för rätten till ersättning.

Risk för ändrad försäkringstillhörighet

I det fall en rehabiliteringsåtgärd kan leda till att försäkringstillhörigheten övergår från Sverige till Finland på grund av arbete i Finland och personen därför riskerar att förlora sin kontantförmån ska en överenskommelse enligt artikel 16 i EU:s förordning 883/2004 träffas mellan Pensionsskyddscentralen och Försäkringskassan som att personen även fortsättningsvis är försäkrad i Sverige

Ändringar av rehabiliteringsplanen

FPA/ arbetspensionsanstalten kan föreslå ändringar av planen och förändringar av målet för planen på grund av exempelvis ändringar av den försäkrades hälsotillstånd eller behov av rehabilitering. Försäkringskassan ska godkänna dessa förändringar.

Rehabiliteringen kan genomföras men åtgärderna godkänns inte av Försäkringskassan

Om Försäkringskassan inte kan godkänna de åtgärder som FPA/arbetspensionsanstalten föreslår, på grund av att de inte uppfyller villkoren för rätten till ersättning, ska Försäkringskassan föra en dialog med FPA/arbetspensionsanstalten om alternativa åtgärder. Om dialogen inte leder till en åtgärd som Försäkringskassan kan godkänna ska Försäkringskassan själv erbjuda den försäkrade rehabilitering med hänsyn till målet för rehabiliteringen.

När man bedömer om åtgärderna uppfyller villkoren för rätten till ersättning ska hänsyn tas till den enskildes bästa.

Rehabiliteringen kan inte genomföras

FPA/ arbetspensionsanstalten meddelar Försäkringskassan att rehabiliteringsbehovet inte kan tillgodoses inom ramen för Finlands lagstiftning. Ställningstagandet ska motiveras, till exempel med hänvisning till den försäkrades tillstånd, att han eller hon inte vill delta i den åtgärd som föreslagits eller till att Finland inte har någon passande åtgärd.

Innan beslut fattas om att rehabiliteringsbehovet inte kan tillgodoses inom ramen för finsk lagstiftning ska FPA/arbetspensionsanstalten kontakta Försäkringskassan om detta. Försäkringskassan utreder fortsatt möjligheten till rehabilitering och rätten till förmån.

2.2.3 Ändrat bosättningsland

Om den försäkrade flyttar från Finland kontrollerar FPA/arbetspensionsanstalten orsaken till detta. FPA/ arbetspensionsanstalten informerar Försäkringskassan om ändrat bosättningsland och om att rehabiliteringen därför har avslutats.

2.2.4 Avslutad rehabilitering

När FPA/arbetspensionsanstalten bedömt att personen har fått tillbaka arbetsförmågan i enlighet med planen meddelar FPA/ arbetspensionsanstalten detta till Försäkringskassan.

Om FPA/ arbetspensionsanstalten bedömer att alla rehabiliteringsmöjligheter är uttömda eller att fortsatt rehabilitering inte bedöms vara meningsfull avslutas ärendet. FPA/ arbetspensionsanstalten meddelar detta till Försäkringskassan.

Handläggningen avslutas även i de fall personen inte medverkar i rehabiliteringsåtgärderna. FPA/arbetspensionsanstalten meddelar då detta till Försäkringskassan med information om vad FPA/arbetspensionsanstalten vidtagit för åtgärder innan handläggningen avslutades. Beslut om rätten till förmånen fattas av Försäkringskassan.

Oavsett anledning till att rehabilitering avslutas ska en slutrapport skickas till arbetslandet om vad som gjorts i ärendet.

Bilagor/Länkar

- Begäran om samarbete för arbetslivsinriktad rehabilitering
- Slutrapport om arbetslivsinriktad rehabilitering
- Översikt över sjukförsäkringarna i Norden

- **Sverige:**
- Beskrivning av kontantförmåner
- En bild av rehabiliteringskedjan
- www.arbetsformedlingen.se
- www.forsakringskassan.se

- Frågor skickas till kundcenterpartner@forsakringskassan.se

- **Finland:**
- Beskrivning av kontantförmåner
- Bild av rehabiliteringsprocessen i Finland
- Arbetslivsinriktad rehabilitering – som antingen FPA eller arbetspensionsanstalten ansvarar för
- Länk till FPAs hemsida
- Länk till Pensionsskyddscentralens hemsida
- <http://www.tyoelake.fi/sv/Sidor/Etusivu.aspx>